

Sygn. akt IV CSK 733/15

POSTANOWIENIE

Dnia 11 maja 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa E. S.
przeciwko Gminie Miejskiej C.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 maja 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 28 kwietnia 2015 r., sygn. akt V ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2015 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację strony pozwanej od wyroku Sądu pierwszej instancji zasądającego od pozwanej na rzecz powódki kwotę 170 951,58 zł z ustawowymi odsetkami tytułem wyrównania dotacji za 2008 r. przysługującej powódce w związku z prowadzeniem przez nią w tym okresie przedszkola niepublicznego.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że w świetle art. 90 ust. 2b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w brzmieniu obowiązującym w okresie objętym pozwem (tj.: Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572, ze zm.), dotacje dla niepublicznych przedszkoli przysługiwały na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż 75% ustalonych w budżecie danej gminy wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jednego ucznia, co oznacza, że chodzi o te wydatki bieżące przedszkoli publicznych, które ponosi gmina i które przewidziane są na ten cel w jej budżecie. Podstawa obliczania dotacji nie może być pomniejszana o wysokość dochodów uzyskiwanych przez gminę na pokrycie tych wydatków, a więc nie może być pomniejszana o kwoty wydatkowane na wyżywienie dzieci, wnoszone przez rodziców. Przedszkole publiczne, którego bieżące wydatki były podstawą do obliczenia dotacji, prowadzone było w 2008 r. w formie jednostki budżetowej a więc jego wydatki i dochody objęte były w całości planem budżetowym, a całość dochodów, w tym sporne wpłaty rodziców na wyżywienie, były odprowadzane do budżetu gminy, stawały się więc jej dochodami. Również z budżetu gminy były finansowane w całości wydatki, w tym także na wyżywienie dzieci, ujęte w budżecie gminy na finansowanie przedszkoli. Dopiero po zmianie art. 90 ust. 2b powyższej ustawy, z dniem 1 września 2015 r. na mocy ustawy nowelizacyjnej z dnia 13 czerwca 2013 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 827), w przepisie tym stwierdzono, że będące podstawą obliczenia dotacji wydatki bieżące gminy ponoszone w przedszkolach prowadzonych przez gminę są pomniejszane o opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego oraz za wyżywienie, stanowiące dochody budżetu gminy. Zmiana ta, zdaniem Sądu Apelacyjnego, potwierdza jednoznacznie przedstawioną wyżej wykładnię art. 90 ust. 2b w wersji obowiązującej przed zmianą, byłaby bowiem

niepotrzebna, gdyby również przed nowelizacją należało odliczać opłaty za wyżywienie od podstawy obliczania dotacji.

W skardze kasacyjnej opartej na zarzutach naruszenia art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty oraz art. 165a ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, ze zm.), strona pozwana jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała, że przepis art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty budzi poważne wątpliwości i nie doczekał się wykładni, a ponadto wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, czego przykładem są załączone przez skarżącą orzeczenia sądowe. Wskazuje to również, zdaniem pozwanej, na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd Najwyższy pozwoli na wyeliminowanie rozbieżności w orzecznictwie sądowym oraz prawidłowe ustalenie praktyki. Skarżąca wskazała również na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, wynikającą z pominięcia w procesie orzekania art. 165a ustawy o finansach publicznych w zw. z art. 6 ustawy o systemie oświaty, co doprowadziło do oczywiście błędnego uznania, że środki finansowe pochodzące z wpłat rodziców dzieci uczęszczających do przedszkola publicznego, stanowią środki publiczne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy, skarżący, który jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. powinien wskazać przepis prawa, którego wykładnia budzi poważne wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądowym, określić zakres tych wątpliwości, wykazać, że są one tak poważne, iż przepis wymaga wykładni Sądu Najwyższego nie tylko w celu prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy lecz także ujednolicenia orzecznictwa, a jeżeli podstawą twierdzenia o konieczności wykładni przepisu są rozbieżności w orzecznictwie sądowym skarżący powinien przytoczyć rozbieżne orzeczenia sądowe i wykazać w odpowiednim wywodzie prawnym, że rozbieżność ta wynika z różnic w wykładni przepisu (porównaj między innymi postanowienia z dnia 15 października 2002 r. II CZ 102/02, z dnia 28 marca 2007 r. II CSK 84/07 i z dnia 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08, nie publ.).

Skarżąca nie wykazała tych okoliczności. Nie przedstawiła żadnego wywodu prawnego wskazującego na zakres koniecznej wykładni wskazanego przepisu oraz kontrowersje lub rozbieżne oceny prawne jakie wywołuje zaś przytaczając, jej zdaniem, rozbieżne orzeczenia sądowe wydane na tle art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty nie przedstawiła żadnej analizy, która mogłaby prowadzić do wniosku, iż orzeczenia te dotyczą jednakowych stanów faktycznych i prawnych i rzeczywiście sądy dokonały w nich rozbieżnej wykładni powyższego przepisu. Analiza tych orzeczeń wskazuje, że tak nie jest, bowiem w powołanym wyroku z dnia 26 lutego 2013 r. II Ca [...] Sąd Okręgowy w J. zajął takie samo stanowisko jak Sąd Apelacyjny w rozpoznawanej sprawie, natomiast pozostałe orzeczenia zapadły na gruncie innego stanu faktycznego i prawnego i nie dotyczą bezpośrednio wykładni art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty: w wyroku z dnia 3 grudnia 2009 r. I ACa [...] Sądu Apelacyjnego w [...] powódka nie dochodziła dotacji lecz odszkodowania na podstawie art. 417¹ k.c. w związku z wydaniem nieważnej uchwały rady gminy dotyczącej dotacji, wyrok NSA z dnia 26 sierpnia 2014 r. II GSK 1002/13 dotyczy wykładni art. 90 ust. 3d ustawy o systemie oświaty, zaś uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 1992 r. III AZP 30/92 (OSNC 1993/7-8/122) dotyczy charakteru- jako źródła prawa- uchwały rady gminy ustalającej odpłatność za korzystanie z przedszkoli i stanowi, że uchwała taka nie ustanawia przepisów powszechnie obowiązujących. Skarżąca pominęła natomiast, że wykładni art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty, w związku z art. 165a ustawy o finansach publicznych takiej samej jak Sąd Apelacyjny w niniejszej sprawie dokonały także w uzasadnieniach swoich orzeczeń między innymi: WSA w Olsztynie w wyroku z dnia 11 września 2008 r. I SA/OI/296/08, WSA w Gdańsku w wyroku z dnia 3 sierpnia 2011 r. I SA/Gd315/11, NSA w wyroku z dnia 26 marca 2013 r. II GSK 2404/11 oraz Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 czerwca 2013 r. IV CSK 696/12, jak również Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 18 grudnia 2008 r. K 19/07 (OTK-A 2008/10/183). W tym stanie rzeczy należało uznać, że nie wykazała istnienia w sprawie przesłanki przedsądu przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Nie wykazała też przesłanki przedsądu przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., bowiem nie przedstawiła w tym zakresie żadnego uzasadnienia, odwołując

się tylko do potrzeby wykładni art. 90 ust. 2b ustawy o systemie oświaty, co nie jest wystarczające, gdyż przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. nie są tożsame.

Nie wykazała również, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Okoliczność, że Sąd Apelacyjny dokonując wykładni art. 90 ust. 2 b ustawy o systemie oświaty nie odwołał się wprost do art. 165a ustawy o finansach publicznych nie ma znaczenia dla trafności wykładni i rozstrzygnięcia, gdyż do tego przepisu odwołał się Sąd Apelacyjny w poprzednim wyroku z dnia 3 stycznia 2014 r. V Ca [...] wydanym w tej sprawie i uwzględnił jego treść w wykładni art. 90 ust. 2b, wiążącej dla Sądu Apelacyjnego przy ponownym rozpoznaniu sprawy art. (art. 386 § 6 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.